

Aire nou a la política catalana

written by Jaume Gras i Bartrolí | 21 de gener de 2019

Les eleccions municipals a Barcelona són a tocar i es presenten amb incertesa i enmig d'un clima de considerable confusió i divisió entre les files de l'independentisme. Als darrers comicis, la formació dels Comuns, liderada per Ada Colau, va guanyar l'alcaldia amb un resultat molt ajustat i va superar Xavier Trias per poc més de 17.000 vots. La feblesa del nou govern municipal amb 11 regidors, la naturalesa del seu programa i la concepció del poder ha fet que durant els darrers quatre anys el deteriorament de la ciutat hagi estat evident. Una acció de govern que centri la seva acció bàsicament en la retòrica de les polítiques assistencials –importantíssimes, per descomptat, especialment en temps de crisi– i a parlar del tramvia de la Diagonal, és insuficient per garantir una ciutat endreçada, cívica i pròspera. Cal oferir una mirada més àmplia sobre el paper que ha de jugar Barcelona en el futur de tal manera que permeti que es transformi també en un espai d'oportunitats per als seus ciutadans i els de la seva àrea d'influència. Des de la generació de riquesa i treball fins a l'habitatge. Que ens ofereixi perspectiva i esperances.

Bona part dels votants d'Ada Colau van ser seduïts per les accions que des de feia anys treballava des dels barris amb els sectors més desafavorits. Altres, devien veure en les seves voluntarioses promeses, les solucions a un munt de problemes. No cal dir que el 9N també va tenir un cert efecte i va atraure una part important d'electors.

Tot i que ni l'opinió pública i publicada no ho va considerar un escàndol majúscul, cal destacar que aquelles eleccions es van tornar a veure afectades per les falsedats difoses des d'un mitjà de comunicació foraster, en aquest cas en contra de

la persona de l'alcalde Xavier Trias.

Coneixent el comportament de bona part de l'electorat català i la seva "autoexigència" –malgrat la guerra bruta declarada per l'Estat–, és més que probable que durant la darrera setmana electoral es fonguessin milers de vots de l'alcalde vilipendiat. No era la primera vegada que una tupinada influïa en la democràcia. A les eleccions al Parlament de 2012 una difamació similar també va perjudicar la mateixa força i va alterar el Parlament. Era l'inici d'un comportament que ha esdevingut natural per a molts sectors de la nostra societat, especialment entre els "tertulians" i mitjans de comunicació descaradament arrengherats amb l'autonomisme recalcitrant.

Tot i això, el fet que Xavier Trias perdés l'alcaldia no va ser exclusivament per culpa de l'acció tenebrosa del clavegueram espanyol. També hi van tenir a veure altres factors com són una campanya electoral sense esma i, sobretot, una indefinició, per no dir l'oblit voluntari, per centrar el debat sobre les possibilitats de Barcelona com a capital d'un futur Estat català. També ho va pagar per raons similars el candidat d'ERC que va obtenir uns resultats paupèrrims. El sobiranisme va quedar lluny de les expectatives creades després de l'exaltació sobiranista del 9N. El fracàs a Barcelona va obligar a desencallar la candidatura de Junts pel Sí liderada per Raül Romeva, en la qual el número quatre era en realitat el cap de cartell, un cap de cartell que finalment es va veure obligat a fer un pas al costat davant les exigències de la CUP. Es començaven a manifestar filigranes poc convencionals per aconseguir la unitat d'acció.

Fer la campanya de 2015 sense centrar el debat sobre els avantatges que oferia la pretesa nova capital va desconcertar a milers de ciutadans compromesos i aquest fet ja ens advertia de les serioses contradiccions que aquestes forces polítiques amagaven en el seu caminar cap al no-res. No tenia gaire sentit que enmig d'una mobilització de tan ampli abast, de cop i volta, el sobiranisme es dediqués a parlar bàsicament

d'enllumenat i transport públic i no del futur de Barcelona en un marc de llibertat.

Mesos abans, gairebé 400.000 barcelonins havien votat SÍ-SÍ a la consulta del 9N. Sabem que aquest és un vot mobilitzat, conscient, conseqüent i sobretot molt fidel. L'amnèsia política va provocar que les forces dites sobiranistes –CiU, ERC i la CUP– perdessin 120.000 vots en relació al 9N i que els hi haguessin atorgat el govern de la ciutat i una força mai vista a la plaça sant Jaume.

També ens haguéssim estalviat el lamentable paperot que va jugar l'Ajuntament dels Comuns els dies previs a l'1-0 i durant l'aplicació del 155, tot i el maquillatge que se n'ha volgut fer, potser ja amb la idea "d'ampliar la base". Cal ser molt maldestre o cal no haver estat del tot franc amb la ciutadania per deixar perdre 120.000 vots propis en poc més de mig any i amb ells, l'alcaldia de Barcelona.

Els esdeveniments derivats de l'1-0 i el 21D ens indiquen, per ara, que resultarà molt difícil que els partits majoritaris que han crescut i s'han desenvolupat en el règim autonomista abandonin aquesta lògica. El temps juga clarament en contra nostre i tal com va dir Oriol Junqueras quan tenia molta més pressa per evitar el desastre: "el país se'ns està quedant a les mans". Mai millor dit.

La proposta d'eleccions primàries, tan encertadament recolzada per l'ANC, és sens dubte una gran idea d'una profunditat conceptual potent que ja ha fet forat entre la gent que va experimentar l'1-0. I en farà més, tot i els silencis i les precaucions que procura l'*statu quo* autonomista que és molt més ampli i transversal del que potser es preveia.

Amb una mirada una mica ingènua, l'ideal hagués estat que el món "indepe" hagués fet seva la iniciativa de Jordi Graupera, amb els matisos i les condicions que fes falta per millorar-la. D'haver estat així les primàries s'haguessin transformat

en una nova gran mobilització a partir d'una proposta constructiva per reprendre la iniciativa política unitària. Una acció conjunta que permetia obrir nous horitzons més enllà de les manifestacions de dol i de solidaritat que predominen des del col·lapse del 27-0 de 2018.

La negativa dels partits hegemònics els hi ha restat impacte, tot i que la notable participació en aquest procés de selecció de candidat a Barcelona, les quaranta mil persones inscrites a tots el país i els cent municipis interessats, indica que aquest pot ser un bon camí de renovació i regeneració.

És l'hora d'aportar nova saba a la política catalana: cares, idees i capacitat. Les primàries s'han revelat com una de les més genuïnes, sanes i democràtiques propostes que lliguen amb una nova manera de fer política tan reivindicada.

Podria succeir que el judici contra el sobiranisme ens retornés a una situació de gran tensió amb l'Estat, en la qual, institucions, partits i societat civil, es podrien veure obligats a refer la unitat per reprendre la dinàmica combativa refredada d'un any ençà. Pot passar qualsevol cosa. Ja es veurà. Tot i això, ja no és el moment de perdre temps especulant amb les picabaralles dels que són capaços de posar-se d'acord per governar però en canvi fan tot el que poden per encallar la mobilització política de país.

Cal deixar enrere els lligams emocionals envers unes determinades marques polítiques i creure fermament en les energies que emanen de l'1-0 per començar a construir noves eines de participació. Aquesta iniciativa esdevindrà una bona oportunitat per donar més possibilitats als qui creuen amb fermesa que la recuperació de la llibertat nacional és un fet irrenunciable. També per fer arribar un missatge ben clar als qui contemporitzen i especulen amb els interessos partidistes i sobretot amb els sentiments dels electors. Aquestes candidatures no han de proclamar la independència, però de ben segur que una bona implantació –especialment a Barcelona–

ajudarà a fer entendre a tothom quin és el paper que esperem de la política davant el repte que amb tant convenciment ha traçat la ciutadania per recuperar la sobirania plena de Catalunya.